

Orientering for Forsvarskommisjonen, 6. desember 2022

Innspill nr. 2 i forbindelse med dialogmøte med FKOM den 6. desember 2022.

Kjernen i Norges Forsvarsforenings (NFF) første innspill var at vi har hatt:

- En svak, eller manglende **finansiering** av strukturen over mange år
- Og en for **liten struktur** preget av:
  - **At bredden** i Forsvaret er opprettholdt med kapasiteter i alle domener
  - **Men at Dybden** er borte:
    - Svært tynt bemannet og «one man deep» som gjør det sårbart for alle typer frafall;
    - Nedbygging av lager (særlig ammunisjon og reservedeler).
- Dermed har Forsvaret svært lite robusthet og nesten ingen utholdenhet.
- Dette er kjente svakheter som har blitt påpekt i mange år, ikke minst i forsvarssjefenes fagmilitære råd.
- Men i lys av flere år med en stadig mer spent sikkerhetspolitisk situasjon, og Ukraina-krigen, blir disse utfordringene tydeligere for alle.
- Det er mange årsaker til at det er slik, men her trekkes fire sentrale faktorer frem...

- Dersom vi har lite av, eller svak **Kampvilje, Forsvarsvilje og Forsvarevne**, får vi også lite **Forsvareffekt** for de pengene vi bruker...
- Vi får også et forsvar som ikke er innrettet riktig mot de oppgavene de er satt til å løse.
- Begrepene brukes ofte om hverandre, men det er forskjeller, **og de henger sammen...:**

- Tilsidesette egne behov fremfor et større formål
- Motivasjon
- Selvtillit og mot

- **Kampvilje** er evnen til å tilsidesette egne behov for å oppnå et større formål – og over tid...!
- **Kampvilje** er ikke en militær egenskap. Den må **tilhøre** hele befolkningen, som f.eks:
  - Sykepleiere, brannfolk, it-folk, lageransatte, rørleggere og folkevalgte.
  - Mao, alle de mange funksjoner som skal holde et samfunn oppe.
- **Kampvilje**, handler om enkeltpersoner.
- **Forsvarsvilje**, handler om noe enda større...

Forsvarsvilje

- **Vilje til å prioritere forsvar og beredskap**
  - På bekostning av andre samfunnsgoder
- **Forstå verdien av det vi har**
  - Ønske å ta vare på det som kan mistes
- **Hver og en må oppleve et samfunnsansvar**
  - Og personlig se at de har et samfunnsoppdrag som borger.
- **Oppnås best gjennom involvering**
  - Verneplikt (militær, sivil, miljøvern, naturvern, brann, sykehus, pleie, jordbruk mv.)
- **60 000 i hvert årskull – 600 000 på 10 år – ca 2,5 mill i én generasjon**
  - Et verktøy for å hegne om demokratiet.

FOTO: Johannes Stage/ NTB SCANPIX

- **Forsvarsvilje** krever en erkjennelse av:
  - At samfunnet har sårbarheter, og at fred og vennskap ikke er en selvfølge;
  - At det må investeres langsiktig i forsvar, sivil beredskap, lagerhold og seighet;
  - Og det må investeres i samfunnets evne til å omstille seg til krisetider.
- 1. Det betyr å skape en **vilje** i befolkningen til å prioritere Forsvar og beredskap;
  - **Hvis befolkningen vil – så vil også våre folkevalgte.**
- 2. Det betyr å **forstå verdien** av det vi har, og ivareta det vi kan miste
- 3. Hver og en må **oppleve** å ha et samfunnsansvar;
  - Hvis man bare er en borger med rettigheter, mister en av syne de plikter som ligger til hver og en.
- 4. Å styrke dette oppnås antakelig best gjennom **involvering**:
  - Og **forsvarsforeningen mener** at verneplikten må ses på, på nytt.
  - Ikke bare militær, men også sivil verneplikt innenfor samfunnsviktige områder.
- 5. Forsvarsloven åpner for å kreve tjenester fra opptil 60 000 ungdommer hvert år;
  - Det er 600 000 på 10 år;
  - Eller ca 2,5 mill i hver generasjon som vil ha hatt befattning med samfunnsplikten (arbeidsdyktig fra 20-60 år).
- Naturligvis vil dette koste mye i investering, organisering og drift. Forsvaret kan ikke på noe måte bære dette alene.
- Dette kan oppfattes pompøst, men det handler om å styrke totalforsvaret, om samfunnsbygging, og i ytterste konsekvens, om **et betydelig og langsiktig bidrag** for å hegne om vårt **demokrati**.

Men VILJE er ikke nok. Derfor må vi også skaffe oss tilstrekkelig EVNE...:

- Vi må skaffe oss (eller bygge opp):
  - En bedre evne til å kunne håndtere nasjonale utfordringer på egenhånd.
  - En bedre evne til å kunne videreføre samfunnets funksjoner under andre rammebetingelser.
  - Styrke evnen til å kunne motta allierte militær hjelp på en effektiv måte.
  - Opprettholde evnen til å hjelpe andre allierte med militære kapasiteter.

For å etablere disse **Evnene** må vi kunne stille opp med **en effekt** av det apparatet vi bruker store ressurser på...:

Forsvareffekt

- Økt effekt krever økte og langsiktige investeringer
  - Ikke primært omorganiseringer
  - Ambisjoner må finansieres
- Volumet må økes
  - Skap dybde og robusthet fremfor nye enheter
  - Nok personell til drift over tid
  - Skap reserver – de må ha utrustning og tilhøre en enhet - øves
- Økt grad av beredskapslager, militært og sivilt
  - Dette gir utholdenhet, fleksibilitet, handlefrihet og trygghet.
- Hele befolkningen må kjenne seg som del av Totalforsvaret.

FOTO: Forsvaret

NORDES
FORSVARS
FORUM

1. Økt effekt, krever økte og langsiktige investeringer:
    - Ikke primært omorganiseringer.
    - Og de ambisjoner som legges, må finansieres
  2. Volumet må økes:
    - Skap dybde og robusthet i det vi har **før nye** enheter skapes;
    - Det må være nok personell til drift over tid;
    - Skap reserver – de må ha utrustning og tilhøre en enhet, og de må øves.
  3. **Det er behov for å styrke** beredskapslagre, militært og sivilt:
    - Dette gir utholdenhet, fleksibilitet, handlefrihet og trygghet.
  4. Og en **beredskapstankegang** må gjennomsyre all offentlig og privat virksomhet.
- Her er vi igjen tilbake til, at for å få til dette, så mener vi at hele befolkningen må innlemmes i sine pliktene i større grad – altså en bredere/utvidet militær og sivil verneplikt.

Til slutt...:

Avslutning

- Ubalanse mellom utfordringsbildet og;
  - Forsvarets oppgaver (ambisjon)
  - Forsvarets struktur (evne)
  - Økonomi (ressurser)
- Ubalansen er økende
- Det er nødvendig med et betydelig løft
  - «Løftet» må være romslig
  - På enkelte områder er det tidskritisk.

- Det er en vedvarende ubalanse mellom utfordringsbildet og;
  - Forsvarets oppgaver (ambisjon)
  - Forsvarets struktur (evne)
  - Forsvarets økonomi (ressurser)
- Og ubalansen synes økende...
- Det er nødvendig med et løft, og;
  - Løftet må være romslig;
  - Og man kan ikke løfte og «tyne» samtidig.
- Dersom svaret sommeren 2023 blir et videreført forsvar omtrent som i dag - ikke større -, så er det forsvaret dimensjonert for å håndtere de fredstidsoppgaver som Forsvaret er pålagt.
- Men uansett resultat, så vil det **viktigste være** at den ambisjonen som legges, **faktisk finansieres**.
- En høy, eller høyere ambisjon **uten** full finansiering, er kun ødeleggende for å skape et godt og effektivt forsvar.
- Og Norges Forsvarsforening mener at det haster med tiltak:
«I unormale tider kan ikke nødvendige endringer eller styrking av forsvaret skje etter ordinære og tidkrevende rutiner.»
- Takk for oppmerksomheten!